

בס"ד, ו בחשוון תשע"ח

26 באוק' 2017

החלטה בבקשת רשות ערעור

בעניין:

המבקש - מר פלוני בן זוגה של האשה לשעבר

המשיבה - גב' פלוני בת זוגו של האיש לשעבר

א. רקע

הצדדים הנם זוג גרוש, והם ביקשו מבית הדין להכריע בעניין חלוקת הרכוש המשותף, שכלל בעיקר דירה; וכן בהחזר חובות שהצדדים חבו זה לזה במהלך נישואיהם. בית הדין קמא הכריע בעניין המבוקש במספר פסקי דין חלקיים, בהם נקבע שניתן יהיה לערער על פסקי הדין רק לאחר פסק הדין האחרון.

לאחר שביה"ד קמא הכריע בכל הנקודות שבמחלוקת הגיש המבקש בקשת רשות ערעור (להלן: בר"ע), וזו הובאה לבדיקת הח"מ. המשיבה הגישה בקשה לדחייה על הסף של הבקשה, בגלל שהיא הוגשה באיחור של יום, וגם בגלל שהיא אינה מפורטת דיה.

הובא לפני התיק במלואו. התרכזתי בחומרים המרכזיים לצורך הטיפול בבקשה, והם פסקי הדין, בדו"חות השמאי, ותגובות הצדדים עליהן.

אקדים את המאוחר ואומר, שלאחר בדיקת הבר"ע מצאתי נושא אחד המצדיק קבלת רשות ערעור.

ב. סדרי הדין הנוגעים להחלטה בבקשת רשות הערעור

הצדדים חתמו על הסכם הבוררות המציין לסדרי הדין של רשת "ארץ חמדה גזית".

הסעיפים הרלוונטיים לענייננו הם (פרק ט בסדרי הדין):

2. על פסק דינו של בית הדין אין ערעור, אלא ברשות אחד מאבות בתי הדין שלא ישב בתיק.

לצורך זה תוגש 'בקשה למתן רשות ערעור' (להלן - בקשת רשות ערעור).

3. בבית הדין לערעור ישבו שלושה דיינים המכהנים כאב"ד, אחד מהם יכול שיהיה אב"ד

שקיבל את בקשת רשות הערעור.

4. אין ערעור אלא על יסוד הנימוקים דלהלן:

עמוד 1 מתוך 5

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים P.O.B 8178 Jerusalem 91080 Main Office:

טל' 02-5371485 Tel פקס 02-5379626 Fax www.eretzhemdah.org 580120780 'ע"ר מס' beitdin@eretzhemdah.org

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

(א) טעות בהלכה.

(ב) טעות הנראית לעין בשיקול-הדעת או בקביעת העובדות.

(ג) פגם מהותי בניהול הדיון באופן המשפיע על תוצאות הדיון.

ג. בקשת המשיבה לדחייה על הסף של הבר"ע

המשיבה הגישה בקשה לדחייה על הסף של בקשת רשות הערעור, בגלל שלטענתה המבקש איחר בהגשת הבקשה: לדבריה פסק הדין האחרון ניתן בתאריך 10/07/17, ולכן המועד האחרון להגשת הבר"ע היה בתאריך 09/08/17. לטענתה הבקשה הוגשה באיחור של יום אחד, ולכן יש לדחות אותה על הסף.

בתאריך 22/08 השיב מנהל בית הדין השיב לבקשת הדחייה בלשון זו:

ב. המבקש הגיש את הבר"ע בתאריך יח באב 10/08, 31 ימים לאחר שניתן פסק הדין, וביקש גם שביה"ד יאפשר את הגשת הבר"ע באותו יום. בקשת הארכה אושרה ע"י הח"מ, היות שמדובר באיחור של יום אחד בלבד; ובתנאי שכל הטענות המפרטות את בקשת רשות הערעור יוגשו באותו יום. בפועל, מעבר למסמך בן שני עמודים לא הוגשו חומרים נוספים ע"י המבקש.

ג. המשיבה התנגדה להגשת הבר"ע - גם משום שהבר"ע הוגשה באיחור, וגם משום שהיא אינה מפורטת דיה.

ד. כאמור, הבקשה הוגשה באיחור של יום אחד ולאחר שניתן לכך אישור, ולכן היא תועבר לבדיקה. לגבי רמת הפירוט של הבקשה - האב"ד שיבדוק את הבר"ע יידרש לנושא זה, הנוגע לגופם של דברים ולאופן ברור סעיפי הבקשה.

די בדברים אלו, ולכן הבר"ע תידון לגופה. לגבי הטענה שהבר"ע אינה מפורטת דיה - התייחסות לכך תובא בגוף הדברים.

ד. תוכן בקשת רשות הערעור

הבר"ע התמקדה בשלושה נושאים - א) שומת הדירה; ב) העברות לתובעת ולבני משפחתה; ג) הוצאות משותפות.

א) שומת הדירה -

בית הדין החליט שיש להעביר את הדירה למשיבה, והמבקש יקבל את שווי חצי הדירה. לצורך כך פנה בית הדין לשמאי שיקבע את שווי הדירה.

בהערכת השמאי נקבע ששווי הדירה לאחר שתושלם יעמוד ע"ס 1.64 מ' ש"ח, אולם בעת עריכת השומה הדירה שווה 1.59 מ' ש"ח בלבד, בגלל שטרם הושלמו חלק מעבודות הבניה.

עמוד 2 מתוך 5

בית הדין הכריע בעניין חלוקת שווי הדירה בפס"ד מתאריך ז' בניסן תשע"ז (להלן: החלטה 4), תוך שצרף נימוקים וחישוב מפורט. בהחלטה זו כתב בית הדין שיש לאמוד את שווי המטבח בסך 50 אש"ח, ובנוסף יש להוסיף 60 אש"ח לשומה מעבר לשווי השוק, בשל השווי הסובייקטיבי של הדירה לכל אחד מבני הזוג, שתכננו ובנו אותה לשימושם. בחישוב הסכומים נכתב בהחלטה זו שביה"ד מעריך את שווי הדירה כשהיא מוכנה בסך 1.65 מ' ש"ח.

בפס"ד מתאריך טז בתמוז תשע"ז (להלן: פסק הדין הסופי) כתב בית הדין שהוא הוסיף על שומת השמאי פעמיים: פעם ראשונה הוא הוסיף 50 אש"ח על עבודה שהושלמה לאחר הגשת דו"ח השמאי, ופעם שניה הוא הוסיף 60 אש"ח כהערכה של שיפורים שהוכנסו לדירה. בסה"כ, לפי האמור בהחלטה זו, ביה"ד הוסיף על השומה 110 אש"ח.

המבקש טען בכתב הערעור שבהחלטה 4 בית דין הוסיף רק 60 אש"ח על השומה ולא 110 אש"ח. לאחר העיון בשתי ההחלטות הנ"ל, אני מסכים עם המבקש שבית דין עשה טעות חישובית-טכנית בעניין. בהחלטה 4 הוסיף ביה"ד 60 אש"ח על הערכת השמאי לדירה הלא-גמורה בסך 1.59 מ' ש"ח, ולא שם לב שהיה עליו להוסיף סכום זה לדירה כפי שהיא לאחר שהושלמה - 1.64 מ' ש"ח, ובסה"כ לאחר התוספת 1.70 מ' ש"ח. לכן, לכאורה יש לתקן את החישוב על ידי הוספת 50,000 ש"ח נוספים, ובסך הכל 1.70 מ' ש"ח. מכאן, שעבור חלקו של המבקש בדירה המשיבה היתה צריכה לשלם לו עוד 25,000 ש"ח.

ב) העברות לתובעת ולבני משפחתה -

1. בפסקי הדין (החלטה 4 ופסק הדין הסופי) קבע בית הדין קמא שההוצאות המקובלות והעזרה הפיזית התחלקו מתוך ההנחה שהם חלק מהחיים המשותפים, וכאלו הם מתנהלים בלי עריכת חשבונות מדוקדקים.

המבקש טען שבגלל שמדובר בנישואים שניים בהם יש הסכם ממוני מפורש ומפורט קביעת בית הדין שגוייה.

אני דוחה טענה זו. המבקש מתעלם מעיקר הנקודה המובהקת בהחלטה 4, שלמעשה מאז תחילת חיי הנישואין שני הצדדים התעלמו בפועל באופן כמעט גמור מהסכם הממון, ולכן יש להסתכל על העניין כמחילה על התנאים שסוכמו לפני החתונה. המערער לא הסביר ובודאי שלא הוכיח ששיקול זה הוא טעות של בית הדין, לא בהלכה ולא בשיקול הדעת.

2. לגבי יישום הכלל שקבע בית הדין, שיש להחזיר לנתבע סכומים מיוחדים שהוציא, טען המבקש:

א. יש להכיל את כלל מודה במקצת (כנראה כוונת המבקש לפרק י' של החלטה 4) על כל נקודות המחלוקת בענינים אלה.

אני דוחה טענה זו. אמנם, מעיקר הדין כאשר לתובע ישנה סדרה של תביעות כספיות והצד שכנגד מודה בחלקן, הדבר נחשב הודאה במקצת המחייבת שבועה (עיין שו"ע חו"מ סי' עה סעי' ה' וסמ"ע

עמוד 3 מתוך 5

סי' פח ס"ק כא). אולם, בזמננו בית הדין אינו משביע את בעלי הדין, אלא ממיר את חיוב השבועה בחיוב כספי במסגרת שיקולי פשרה. במערכת יחסים מסועפת, לא סביר שצד אחד לא יודה בשום דבר, והודאתו אינה מחשידה אותו במיוחד לגבי דבר אחר שלא הודה בו. לכן לחיוב השבועה יינתן משקל נמוך. על אחת כמה וכמה הדבר נכון לגבי מקרה שגם הצד שכנגד הודה בדברים מסוימים, וגם עליו אפשר להפעיל את אותם השיקולים המשפטיים.

בנוסף, הדגש של בית דין היה שהחיוב אינו על פי דין מודה במקצת לבד, אלא בגלל שהמשיבה עצמה לא ידעה בבירור מה ארע (ולכן הדבר דומה לדין "מחוייב שבועה ואינו יכול לישבע"). אבל במקרים האחרים לא ראיתי שהמשיבה הסתפקה.

ב. המבקש טען שהמשיבה הבטיחה שכל ההוצאות והעבודה לבני המשפחה ישולמו על ידה, אך לא ציין בסיס לכך בבקשת רשות הערעור. כדי להוכיח את דבריו בזה, היה על המבקש לבסס את הטענות על ידי הוכחות או על ידי הפניות מדויקות לדברי המשיבה שמראות שהיא מודה בזה. לכן, סעיף זה אינו יכול להיות הבסיס לקבלת הבר"ע.

ג. המבקש התלונן על זה שבית דין טען טענות שהצדדים לא טענו. סתם המבקש ולא פירש. אין חובה לדיין הבר"ע לנחש או לאפשר הבהרות על דברים שמבקש הבר"ע אינו מסביר אותם. על המבקש לדעת שעל פי ההלכה בית הדין מנוע מלטעון טענות עובדתיות או לבקש סעדים שהצדדים לא העלו, אך חובתו לדון בטענות הלכתיות-משפטיות גם אם הצדדים לא טענו אותן. לכן, סעיף זה אינו יכול להיות הבסיס לקבלת הבר"ע.

ג) הוצאות משותפות -

1. המבקש טען שבית הדין קמא הבין את הודאתו ב- 1,000 ש"ח באופן שגוי, ולא פירש. כדי שאפשר יהיה לשקול טענה כזו, צריך היה המבקש להפנות באופן מדויק לפרוטוקול או למכתב וכדו', ובנוסף להראות שהבנת ב"ד קמא היתה לא נכונה. אין זה מתפקידו של ההרכב הדין בערעור לחפש בכלל החומרים "מחט בערמת שחת".

2. המבקש טען שיש רשימה שלימה של נקודות בעניין ההוצאות המשותפות שהצביע עליהן ובית הדין לא לקח אותן ברצינות, ושיש עוד דברים שיכול להעלות אותם.

טענה זו היא כללית, לא מוגדרת, ואין אפשרות לבדוק אותה. חזקה על בית הדין קמא שעשו עבודתם נאמנה, אולם כבני אנוש, הם מסוגלים לטעות. אם מגיש ערעור מוכיח שיש אמנם טעות, זכותי וחובתי לקבל את בקשת הערעור. אבל טענות סתמיות אינן מקובלות במסגרת זו.

בנוסף יש לציין שבסעיף כזה המכיל הרבה פרטים אפשר בהחלט לראותם כך או אחרת. בית דין רשאי לגשת לעניין במבט רחב, תוך ראיית מכלול הנתונים.

עמוד 4 מתוך 5

ה. סיכום

בסעיף שמאות הדירה, דומה שבית הדין קמא עשה טעות טכנית, ושמגיע לנתבע סך 25,000 ש"ח נוסף על מה שנפסק לזכותו בבי"ד קמא, ודי בכך כדי לאפשר העברת הבר"ע להרכב מורחב שידון בערעור. בשאר הסעיפים, לא מצאתי שיש די בטענות המבקש כדי להראות שנפלה טעות בדבר משנה או בשיקול הדעת בפסק הדין של בי"ד קמא, ולכן אין בהן כדי להצדיק אפשרות ערעור. כאמור לעיל, על פי סדרי הדין של בית הדין, יש להעביר כעת את הערעור כולו לבדיקתם של שני אבי"דים נוספים מהרשת, ואלו יחוו דעתם על נושאי הערעור.

אם התיק יעבור להרכב ערעור, יתכן ותינתן למבקש אפשרות להסביר ולפרט את הנושאים שסברתי שאינם מפורטים דיים, וזאת בהתאם לעמדת ההרכב המלא שידון בערעור.

עם זאת, המלצתי לצדדים היא, שהמשיבה תקבל את ממצאי בעניין ה-25 אש"ח, ותאפשר תיקון פסקי הדין הקודמים, ובכך תידחה בקשת רשות הערעור על הנושאים האחרים.

ו. החלטות

דין בקשת רשות הערעור להתקבל.

אם המשיבה תודיע שהיא מקבלת את הצעתי, ומאפשרת תיקון פסקי הדין הקודמים כך שישולמו למבקש 25,000 ש"ח נוספים עבור חלקו בדירה - יתוקנו פסקי הדין, ויתר הערעור ידחה. על המשיבה להודיע על עמדתה תוך 14 ימים מיום מתן ההחלטה.

ההחלטה ניתנה היום ו במרחשוון תשע"ח, 26 באוק' 2017

והאמת והשלום אהבו

הרב דניאל מן, אבי"ד

עמוד 5 מתוך 5

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים P.O.B 8178 Jerusalem 91080 **Main Office:** 2 Brurya St.

Tel 02-5371485 פקס 02-5379626 Fax www.erezhemdah.org beitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois